

skjeyt hann bæði Bentino Mussolini og Claru Petacci.

Hesar tímarnar um morgunin vörðu líkni av ítalska einræðisharranum og hjákönu hansara ferd til Milano, har tey vóru hongd upp eftir beinum, saman við øðrum fasistaleiðarum, sum eisini vóru avrettaðir. Í sama bili, sum líkni vörðu flutt í, lá eisini dýrmetti skatturin hjá Mussolini á veg til «eina tryggja goymslu».

Næstan allir partisanarnir, sum høvdu við drápið av Mussolini at gera og syrgdu fyri flutninginum av skattinum og líkunum, eru vordnir myrdir. Við í partisanbólkunum hjá Audisio vóru eisini tvær vakrar gentur myrdar, sum vóru við at taka Mussolini.

Herfyri var ein av drápsmonnum, sum myrdi Annu Mariu Bianchi frammi í ítalskum dagbløðum, og við hesum stóð eisini at lesa um horvna ríkið hjá Mussolini.

Anna Maria, onnur av partisangentunum, var funnin deyð við Comosjøgvín í 1945 — hon hevði fingið tvey skot í hovdið. Í 1945 flýddi 49 ára gamla Ennio Pasquali handan jartjaldið í samband við morðið. Pasquali búið ávíkavist í Tjekkosllovakia og Póllandi til 1964, tá ið hann flutti til føðibý sín Bologna.

Hann noktaði, at hann kendi nakað sum helst til horvna skattin hjá Mussolini, men viðgekk, at hann hevði verið við til at taka Mussolini. Hann viðgekk eisini, at hann hevði verið saman við Annu Mariu Bianchi í fleiri guerillastríðum.

Samstundis sum Pasquali noktaði seg sekan, var kendi ítalski Balzan-stovnurin nevndur í samband við horvna skattin hjá Mussolini. Hetta hendi við tað árliga útbýtingina av Balzan friðarheidsloftinum uppá 150.000 dollara. Tvey sveisk bløð vildu vera við, at skattur

Ein óhugnalig mynd: líkni av Mussolini og hjákönu hansara, tá ið gálgin varð niðurtikin!

italia, og var hann blandaður inn í morðið av hinari partisangentuni hjá Audisio partisan obersti. Henda partisangentan bar navnð Giana Tuissi. Hann var í øllum forðum tann, ið seinast hevði sæð Gianu á lívi, áðrenn hon varð skotin av ókendum monnum. Moskovici skai hava sagt vinum sínum frá, at Giana hevði sagt honum, hvat ið var hent við meginpartinum av tí horvna skattinum. Meðan Moskovici búið í Milano broytti hann heilar 15 ferðir bústað. Hann var bangin fyri at verða niðurskotin av onkrum, tí hann visti alt ov mikið. Alment verður sagt, at Moskovici doyði av hjartaslag meðan hann lá í baðikari sínum, men lögreglan kannar framvegis deydorsøkina, og verður henda eisini sett í samband við tey 75 morðini, sum sigast at hava samband við skattin hjá Mussolini. So kann ein spyrja, hvar eru so hesir 80 milj. dollarnir?

Vit venda aftur til lastbilin, sum fordi líkni av Mussolini og konu hansara til Loretotorgið í Milano. Hesin lastbilur fór alt fyrri eitt til Como (við áður umrødda Comosjøgvín). Bilforari á hesum bili var Carlo Maderna, sum varð dripin, men ongín veit av hvørjum. Í hesum bili vóru eisini Luigi Canali, partisanakapteinur og skrivari hansara, hin áður umrødda partisagentan Gianna Tuissi. Carlo og Gianna stóðaðu bilinum á einum berligum øki, og fóru undir at kanna skattin, sum lá í postum og skjáttum. Tað er seinni sligið fast, at nakað av hesum skatti longu tá var horvin. Bøð teirra frá leiðsluni í partisanbólkunum vóru at lata skattin til ein kommunistiskn oddamann, sum nevndist Dante Gorreri. Tey skuldu mæta Gorreri á ráðhúsinu í Dongo.

Gorreri varð seinni settur fastur fyri at hava lutikið í reiningini av skatti Mussolinis. Meðan hann sat í fongsli, varð hann valdur í Deputerkamarið (tingið), og av tí, at hann framvegis situr í tinginum, hevur ikki verið gjørligt at sett hann fastan aftur.

Uppá 24 tímar eydnaðist tað Gorreri at byta Mussoliniskattin ímillum ókendar persónar í og utanfyri partisanbólkun, og til nakrar bankar. Tað var Canali kapteinur og Tuissi gretti, at ríkið ikki var komið í rættar hendur.

Canali kapteinur ákærði Gorreri, Walter Aidisio oberst og Pietro Vergani, ovastan hjá partisanunum í Lombardulandspartinum, fyri at hava sòkt áhuga landsins og fólksins. Niggiu dagar seinni hvarv skatturin sporleyst og eisini Canali kapteinur. Gianna Tuissi vendi ser alt fyrri eitt til Vergani og spurdi, hvat ið var hent Canali kaptein. Vergani, ið dæmði Gianni sera væl, segði greitt, at Canali var ákærður fyri njósning og avrettaður. Hann segði viðari, at hon kundi ikki longur kenna seg tryggja í øllum Norduritalia. Hon mátti heldur flyta burtur longur suður. Tá ið Gianna hetta hoyrði bleiv hon næstan sinnissjúk av illsinni. Hon leyp út av skrivstovnu og fór út á gøtuna rópani og höttandi móti Vergani, sum elti hana. Vergani bað hana tuga, ella kom hon undir somu lagnu sum Canali.

Gianna hevði fult og heilt av gjørt, at Vergani skuldi bota fyrri at hava dripið Canali, og hon fór tí til vinkonu sína, Annu Mariu Bianchi. Anna Maria starvaðist sum skrivari hjá høvuðsdeild pratisananna, og hevði m.a. skrivað listan yvir skattin hjá Mussolini uppá maskinu. Gianna hevði alla tíðina ein loddan revolvera uppi á sær, og um hon mótti Vergani, ætlaði hon at skjóta hann niður. Men hon fekk ongantíð høvi at nýta revolvera sín, — Vergani vann — og tað kom at kosta henni livið.

Ein dagin sendi hann nakrar mans eftir henni. Tey sögdu við hana, at hon skuldi vitja vin sín Canali kaptein á partisanhøvuðsskrivstovu, og teir skuldu fylgja henni hagar.

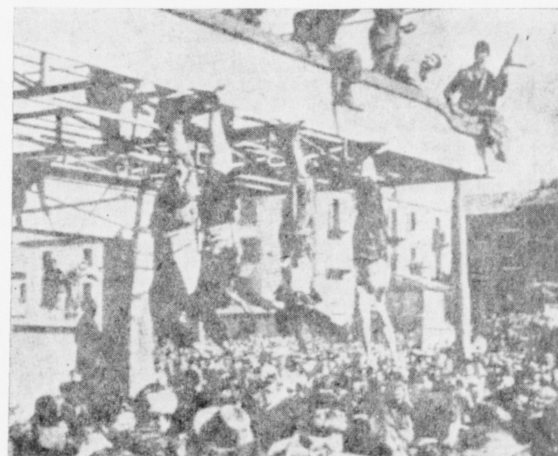
Men hetta var tveit. Canali var longu avrettaður sum njósari. Maðurin, sum hevði lokað Gianni til at koma við, var áðurnevndi ungarski partisanleiðarin Stefano Moskovici, sum hon leit við fullum treysti á, tí hann bar jú orð fyrri at vera ein góður kommunistur.

Men í staðin fyrri at koyra partisagentuna á høvuðsskrivstovu, tóku tveir mans vápnini av henni, skutu hana í hovdið og tveittu líkið av henni í Comosjøgvín, har hon varð funnin dagin eftir.

Anna Maria Bianchi skuldi skjótt koma at liða somu lagnu.

Tíðliga um morgunin hin 5. juni 1945 fann ein politimaður lík hennara í Comosjønum. Hon var dripin við tveimum skotum gjøgnum tinningin. Hildið verður, at hon ikki bert visti ov nógv um deyðan hjá Gianni, men eisini, at hon visti alt um hvussu skatturin hjá Mussolini var farin.

Tá ið Anna Maria var jarðað, hötti pápi hennara við at greiða frá øllum tí, hann visti. Tey deyðu duga ikki at tosa, men tey livandi duga, segði hann. Eg havi nevnið á teimum, sum hava dripið dóttur mína... Við hesum orðum undirritaði hann sín egna deyðadóm. Hann náddi ikki at koma til hús aftan á jarðarferðina

Her sæst Mussolini hangandi á gálgunum á torginum í Milano við beinumur uppeftir, saman við hjákönu sínu og øðrum fasistaleiðarum.

hjá dótturini. Ein bilur við tveim monnum, hvørs andlit vóru fjald undir gekkaskortum, kom koyrandi fram við kirkjugarðin, og pápi Annu Mariu varð skotin niður. Men áðrenn hann andaðist, segði hann nevnið á teimum, sum høvdu myrt dóttur hansara.

Morðroðin við hesum skatti helt áfram. Ein tíðindamaður í Milano fekk við at skriva einu grein um tvey onnur morð í sambandi við hetta sama mál — hesi bæði myrdu høvdu havt samband við Annu Mariu Bianchi. Meðan hann fekk við ymsar avdúkanir, doyði

hann, og handrit hansara hvurvu sporleyst.

Meðn hesar hendingar tóku seg upp, komu partar av Mussolini skattinum fram uppá ein lógan máta. Ein kundi siggja børn, sum speldu fram við Comosjønum, stuttleika ser við gullmyntum — ið kundu benda á, at teir vóru frá Mussolini skattinum. Ein bóndi har á leið spákaði opinlyst um tünini við øllum medaljunum hjá Mussolini, og ein kvinna, hvørs navn var Maria Zibelli, sum royndi at gjalda eina slaktararokning við einum kekki sum Mussolini hevði undirritað, hvarv sporleyst.

So kom málið um Rosa Maria Mittag, kona ráðharran fyri almennarbeiðir. Signora Mittag, ið helt fast við sín tyska borgararætt, varð stóðað av politinum á sveisiska markinum, eftir at skreyt fyri 900 lús. dollara var funnið í tasku hennara. Meðan signora Mittag varð tikin av politinum á marknaðarstöðini, bleiv henda álopin av einum partisanbólk.

Partisanarnir myrdu bæði politimenninar og tollarnar, og burturfluttu Mariu Mittag og allar tær skreytir, sum hon hevði í tasku síni.

Eingin hevur síðan sett nakar til hesar skreytir, ið verdar vóru 900.000 dollara — sum helst mugu vera av skatti Mussolinis — ella til Mariu Mittag síðani. So logið tað enn ljóðar, hevur maður hennara ongantíð kravt av politinum at fáa málið kannað til botns, so fleiri halda, at signora Mittag er á lívi enn dagin í dag. Men giv-

Mussolini t. v. og Hitler t. h.

Mussolinis var ein partur av hesum peningi. Formaðurin í Balzan-stovninum, Enrico Zucca, doktari, legði alt fyrri eitt sak ímóti teimum báðum sveisk bløðunum.

Aftur fóru so søgurnar at koma fram um horvna skattin hjá Mussolini, av tí at ein fyrrverandi ungarskur partisanur, Stefano Moskovici, varð funnin druknaður í baðikari sínum í Milano. Moskovici hevði verið í bardaga saman við kommunistiskum partisanum í Norður-

ið er, at hon er goymd av fólki, sum kunnu koma við ódæmligum spurningum.

Ítalska stjórnin hevur viðgjørt spurningin um horvna skatt Mussolinis við óvanliga stórum treiski. Fyrst í 1957 var alment byrjað at kanna málið, eftir at tað hevði verið kastað aftur og fram millum sivilu myndugleikarnar og hervaldið. Leonie Zingales, genralur, varð kosin til leiðara av kanningarnevndini, og fór beinangvin til verka. Men beint tá ið byrjað varð, hvurvu týðning armikil skjól í málinum av

Framhald á 7. síðu (1)